

Ooit las ik op een affiche ter herinnering aan de holocaust: 'Wie vergeet, is gedoemd te herhalen.' Woorden om over na te denken.

Het bevestigt de stelling dat als we niet willen vervallen in 'van God los' en in oppervlakkigheid, het goed is om tijdens vastgestelde tijden een oefening te maken in het zich herinneren. Niet enkel het zich herinneren van wat er gebeurd is in mijn leven, maar wat van generatie op generatie is doorgegeven. Zou het kunnen dat de vastentijd ook zulk een oefentijd is?

(...)

Wát we ons dienen te herinneren en de wijze waarop kregen we aangereikt in de lezing. Met name, de eerste vruchten van de grond moeten worden aangeboden aan JaHWeH als dank voor het door Hem geschonken beloofde land.

(...)

Zelf ben ik geen fervente pausaanbidder maar wat Benedictus 16de hierover te zeggen heeft, draag ik graag mee als wijze woorden, als een mogelijk antwoord op mijn vraag. Ik citeer: "Het offer houdt niet in dat we iets geven wat God zonder ons niet zou hebben. Het offer houdt in dat we helemaal degenen worden die ontvangen en ons nemen laten door Hem. God met ons laten handelen. God zoekt geen bokken en stieren maar de mens, zegt de psalmist. De mens is vrij om hierop ja of nee te zeggen, hij kan liefhebben of liefde weigeren. Het vrije ja van de liefde is het enige waarop God wacht. Het offer heeft alleen dan zin. Dat ja, waarin de mens zichzelf teruggeeft aan God, kan ook niet worden vervangen door het bloed van stieren en bokken, noch door een ander surrogaat. Zelfs wanneer de schrijvers het beeld oproepen dat Jezus door zijn bloed de verzoening voltrokken heeft, dan dienen we dit bloed niet opnieuw op te vatten als een zakelijke gave, maar is dit eenvoudig de concretisering van een liefde waarover gezegd is dat ze tot het uiterste gaat. Het is het gebaar van de liefde die alles geeft.'